

Prof. Adam Mariański w DGP: Zwolnienie doradcy z tajemnicy zawodowej to wyjątek i muszą być spełnione określone przesłanki

[Prawo \(https://kidp.pl/aktualnosci/prawo\)](https://kidp.pl/aktualnosci/prawo)

„Prokurator próbował sam zwolnić doradcę podatkowego z tajemnicy” to tytuł artykułu Łukasza Zalewskiego”, opublikowanego na łamach Dziennika Gazeta Prawna, do którego obszernego komentarza udzielił prof. Adam Mariański, Przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych. „To nie pierwszy przypadek próby pozyskania wiedzy o działalności i rozliczeniach podatników. Takie próby ze strony prokuratorów są wciąż podejmowane. Na szczęście coraz rzadziej” – stwierdził prof. Adam Mariański. Przewodniczący KRDP podkreślił, że zwolnienie doradcy z tajemnicy zawodowej to wyjątek i muszą być spełnione określone przesłanki.

„Przede wszystkim musi to być niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu. Istotne jest również to, że prokuratorski wniosek o zwolnienie doradcy z tajemnicy zawodowej musi wskazywać okoliczności, których dotyczyć ma zwolnienie. Nie może więc mieć charakteru blankietowego” – wyjaśnił Przewodniczący KRDP

Prof. Mariański odniósł się też do kwestii relacji doradca podatkowy - klient. Zdaniem prof. Adama Mariańskiego nie ma w ogóle takiej możliwości, aby klient zwolnił doradcę z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, nawet gdyby było to w jego interesie.

„Ordynacja podatkowa wprowadziła niemożliwy do realizacji tryb zwolnienia. Nie tylko nie określa, jak w takim trybie klient realizuje takie uprawnienie, ale też nie wskazuje, jakie przesłanki należałoby spełnić” – stwierdził Przewodniczący KRDP.

Dodał, że Trybunał Konstytucyjny już raz wypowiedział się odnośnie do braku przesłanek zwolnienia z tajemnicy. „Dotyczyło to co prawda art. 180 par. 1 kodeksu postępowania karnego i tajemnicy statystycznej, jednak po tym wyroku stwierdzającym niekonstytucyjność przepisu ustawodawca zmienił treść całego paragrafu, wskazując przesłanki oraz tryb. Tego brakuje dziś w ordynacji podatkowej – podkreślił prof. Adam Mariański.

Artykuł opisuje konkretny przypadek. Śledczy zażądał od doradcy podatkowego ujawnienia wszelkich informacji dotyczących księgowości klienta, w tym zwłaszcza związanych z nadwyżką VAT. Powołał się przy tym na błędną podstawę prawną.

„Redakcja DGP dotarła do prokuratorskiego postanowienia. Mowa w nim o zwolnieniu doradcy

z tajemnicy „służbowej”, mimo że doradcę podatkowego nie wiąże tajemnica służbowa, lecz zawodowa. Postanowienie jest z marca br. Prokurator chce ujawnienia „wszelkich informacji związanych z prowadzeniem księgowości, a w szczególności okoliczności zwrotu nadwyżki podatku VAT”. Chodzi o informacje dotyczące klienta doradcy. W postanowieniu śledczy poinformował, że jest ono związane z trwającym postępowaniem dotyczącym przywłaszczenia, czyli przestępstwa ściganego na podstawie art. 284 par. 2 kodeksu karnego. Jako podstawę prawną wskazał art. 326 par. 3 pkt 4 kodeksu postępowania karnego oraz art. 180 par. 1 k.p.k., - informuje Gazeta Prawna.

„W odpowiedzi na pytania DGP biuro prasowe Prokuratury Krajowej poinformowało, że zwolnienie doradcy podatkowego z zachowania tajemnicy doradcy powinno się odbyć w trybie art. 180 par. 2 k.p.k. To potwierdza, że prokurator popełnił błąd, przy czym nie chodzi o zwykłą pomyłkę dotyczącą paragrafu (śledczy przywołał par. 1, a powinien par. 2). Z odpowiedzi biura prasowego PK jasno wynika, że prokurator powinien skierować do sądu wnioski o zwolnienie doradcy podatkowego z tajemnicy zawodowej, a sąd powinien wydać w tej sprawie postanowienie. Prokurator może więc jedynie wnioskować o zwolnienie przez sąd na etapie postępowania przygotowawczego” - czytamy na łamach DGP.

„Doradcy podkreślają także, że wiąże ich tajemnica zawodowa, a nie służbowa, jak wskazał w postanowieniu prokurator.

Dodają, że to nie pierwszy przypadek próby pozyskania wiedzy o działalności i rozliczeniach podatników. Takie próby ze strony prokuratorów są wciąż podejmowane. - Na szczęście coraz rzadziej - mówi prof. Adam Mariański, przewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych (KRDP).

Zdarza się też zapraszanie na nieformalne rozmowy w sprawach klientów, a więc poza trybem przesłuchania” - informuje DGP.

Artykuł 180 par. 1, na który powołał się śledczy w postanowieniu, zawiera tylko ogólną zasadę zwalniania z tajemnicy zawodowej. Natomiast z art. 180 par. 2 wynika wprost, że doradcę podatkowego, radcę prawnego czy adwokata może zwolnić z tajemnicy zawodowej tylko sąd. Co więcej, na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

W odpowiedzi na prokuratorskie postanowienie doradca podatkowy odmówił udzielenia informacji objętych tajemnicą zawodową i złożył zażalenie” - czytamy na łamach DGP.

DGP zamieszcza odpowiedź biura prasowego Prokuratury Krajowej na pytania DGP. Więcej w wydaniu papierowym i internetowym DGP:

<https://podatki.gazetaprawna.pl/artykuly/1408130,kiedy-mozna-zwolnic-doradce-podatkowego-z-tajemnicy-zawodowej.html>

Wiesława Moczyłowska, Rzecznik Prasowy Krajowej Rady Doradców Podatkowych.

